Undervisningsforløb til billedbogen *Hvordan hunden fik sin våde snude*

Udarbejdet af Lene Sørensen – udgivet af forlaget Vild Maskine

VILD MASKINE

Undervisningsforløb til billedbogen
Hvordan hunden fik sin våde snude

Udarbejdet af Lene Sørensen og udgivet af forlaget Vild Maskine

"En eviggyldig og lige-til-tiden-billedbog ... Der er så meget godt at sige om denne billedbog. At den inviterer til meddigtning og samtale, at der ved hver bladring kommer en ny overraskelse, at begyndelsesbogstaverne er dekorerede som i gamle bøger og formet af enten vandrør, brædder eller tovværk. Og så den brave hund, selvfølgelig."
Kamilla Löfström, INFORMATION

INTRODUKTION TIL LÆREREN

Kort om handlingen:
Hvordan hunden fik sin våde snude er en fabulerende fortælling om hipsteren Noa med tatoveringer, ørering, iført hættetrøje og gummistøvler. Det er nok de færreste, der ved, at Noa, fra den gammeltestamentlige fortælling, havde sin hund med ombord på arken, og at det faktisk er hundens snude, der har æren for, at alle jordens dyr og hele menneskeheden blev reddet fra syndfloden
Ganske rigtigt, dette er en billedbog, hvis intertekst er fortællingen fra Biblen, omend både ord- og billedsiden kører ud ad mange underholdende sideveje.
En hurtig gennembladning viser, at det ikke er tekstsiden, der er i centrum, men derimod illustrationernes detaljerigdom. Enkelte opslag minder på mange måder om myldrebilleder, der opfordrer til at overgive sig til det pulserende liv ombord på Noas ark. Der er humor og sjove påfund, der inviterer til fordybelse og fortabelse. Bogen synes også, med sin titel, at trække referencer til Rudyard Kiplings fabler, og det er svært ikke at komme til at tænke på titler som: *Hvordan elefanten fik sin lange snabel* eller *Hvordan dromedaren fik sin pukkel*.

Undervisningsforløbet/idékataloget:
Den primære målgruppe til dette forløb vurderes til at være elever i 0.-3. klasse.
Det vil være oplagt at inddrage kristendomsfaget og arbejde med den gammeltestamentlige fortælling om syndfloden og Noas ark. Der vil højst sandsynligt være tale om en historie, som mange elever allerede kender, men da den kan udgøre en del af forforståelsen for *Hvordan hunden fik sin våde snude*, anbefales det at præsentere eleverne for den, enten som en

Vild Maskine, Banegårdspladsen 2,
4760 Vordingborg, tlf.: 61726976
E-mail: forlag@vildmaskine.dk
Flere undervisningsforløb:
www.vildmaskine.dk/undervisning

mundtlig (dramatiserende) fortælling fra læreren på baggrund af originalfortællingen (Første Mosebog, kapitel 6, vers 1 til kapitel 9, vers 17). Alternativt kan der læses højt fra en af genfortællingerne, der findes i forskellige udgaver af børnebiblen.

Sidst i dette undervisningsforløb vil der være idéer til det tværfaglige arbejde, som det er muligt helt at udelade eller udvælge dele af, hvis man vælger blot at lægge fokus på arbejdet med billedbogen.

Forholdet mellem tekst og illustrationer:
Maria Nikolajeva (*Billedbogens puslespil*, Høst & Søn 2004) skelner mellem forskellige relationer mellem tekst og billeder. Her præsenteres tre:

- **Den symmetriske billedbog**: Tekst og billede fungerer parallelt, de spejler hinanden ved at fortælle samme historie, blot gennem to forskellige udtryksformer. Her skabes redundans (overflødig information).
- **Den komplementerende billedbog**: Tekst og billede står i et komplementerende forhold til hinanden, hvor de hver især kompenserer for hinandens "huller" eller manglende information.
- **Den ekspanderende/forstærkende billedbog**: Billederne forstærker og understøtter teksten, som ikke er forståelig uden billederne. Forholdet kan også være omvendt, så teksten forstærker billederne.

I den aktuelle billedbog er der i høj grad tale om, at billederne komplementerer teksten, men at teksten kun i ringe grad komplementerer billederne. Billederne forstærker og ekspanderer teksten, dog er teksten stadig forståelig uden billederne. Det er interessant at se, hvordan bogen så at sige sprænger definitionerne og gør modstand mod at blive kategoriseret, hvilket i sidste ende passer perfekt sammen med den næsten anarkistiske stemning, der er ombord på arken. På billedsiden udfoldes det fabulerende og legende, hvor det verbale er langt mere nøgternt beskrivende.

Det vil være en stor fordel, hvis hver elev har et eksemplar af bogen til sin rådighed.

FØR LÆSNINGEN:

Lad eleverne, individuelt eller i små grupper, tale om følgende:

- Har I lagt mærke til, at hunde altid har kolde, våde snuder?

Vild Maskine, Banegårdspladsen 2,
4760 Vordingborg, tlf.: 61726976
E-mail: forlag@vildmaskine.dk
Flere undervisningsforløb:
www.vildmaskine.dk/undervisning

- Har I tænkt over, hvorfor det mon er sådan?
- Hvad kunne forklaringen være?

Tag en runde, lad eventuelt eleverne tegne deres forslag.

På https://www.hunden.dk/nyheder/hundens-kolde-snude/66624 kan læreren vælge at give en videnskabelig forklaring på fænomenet. Denne kan eventuelt vente til hele forløbet med bogen er afsluttet – for ikke at tage magien ud af elevernes, sikkert fantasifulde, forslag.

Er der mon tale om en fagbog eller en skønlitterær bog? Lad eleverne begrunde deres bud.

Lav en fælles brainstorm over, hvad bogen handler om ud fra titlen og illustrationerne på for- og bagsiden.

UNDER LÆSNINGEN:

Første gennemlæsning:
Bogen læses højt uden afbrydelser, fordi formidlingen af den sammenhængende historie her er i fokus. Billederne vises undervejs, dog uden at der kommenteres på dem.

Anden gennemlæsning:
Indled denne fase med at lade eleverne genfortælle handlingen, sådan som de husker den. Dette kan give læreren et indblik i, hvad eleverne har været særlig opmærksomme på, og kan give anledning til en god dialog.

Hele bogen læses nu højt igen, men denne gang stoppes op ved udvalgte fokusord og -vendinger. Spørg, om eleverne kender betydningen, eventuelt med støtte i billederne, alternativt forklarer læreren.

Der er tale om følgende ord/udtryk:

- gennemblødt (s. 3)
- elendigheden (s. 5)
- folk og fæ (s. 5)
- type (s. 8)
- sikkert og vist (s. 8)
- boven (s. 11)
- ingen anede, hvor det bar hen (s. 11)
- hvislede (s. 12)
- æselskryden (s. 14)
- sprang læk (s. 16)
- EUREKA (s. 19)
- fornemmede (s. 23)
- flig (s. 26)

Vild Maskine, Banegårdspladsen 2,
4760 Vordingborg, tlf.: 61726976
E-mail: forlag@vildmaskine.dk
Flere undervisningsforløb:
www.vildmaskine.dk/undervisning

EFTER LÆSNINGEN:

Denne aktivitet sættes i gang for at få elevernes umiddelbare tanker om bogens handling.

- Var der noget, du godt kunne lide ved bogen?
- Var der noget, du ikke kunne lide ved bogen?
- Var der noget, der undrede dig?
- Var der noget, du kom til at tænke på, som minder om andre historier, du har hørt?

Forståelse og fortolkning – tekst:

- Hvilken slags fortællinger starter med: "For længe, længe siden (...)" (s. 3)
- Hvordan kunne Noa vide, der var brug for en redningsbåd? (s. 5)
- Hvorfor inviterer Noa de dyr, som mennesker ellers gør alt for at slippe af med? (s. 7)
- Hvorfor kommer Noas hund ombord som den sidste, og hvorfor får vi så meget at vide om dens snude? (s. 8)
- Hvordan er lyn, der hvisler i siksak som slangetunger? (s. 12)
- Hvorfor får vi at vide, at der ikke var andre lyde i verden? (s. 12)
- Hvad mon pytonslangerne spiser? (s. 14)
- Hvorfor spørger Noa hunden om råd? (s. 16)
- Hvordan har hunden det, mens alle de andre dyr fejrer løsningen? (s. 21)
- Hunden står i fyrre dage og fyrre nætter. Hvorfor gør den ikke oprør? (s. 23)
- Hvordan er det lykkedes Noa at finde vej til det dejlige sted? (s. 29)

I denne billedbog fungerer tekstdelen stort set kun som en meget overordnet fortælling, der primært fører læseren gennem den tids- og stedlige handling. For at få styr på det noget særprægede og meget fascinerende liv ombord på arken skal man dykke ned i illustrationerne og gerne give sig god tid til at blive der længe.

Forståelse og fortolkning – illustrationer:

Begynd med at lade eleverne få frie tøjler på billedsiden. Giv dem god tid til at "tømme" de enkelte opslag. Hav fokus på, **hvad** de ser. Til denne del af arbejdet vil især opslagene fra arkens indre være velegnede: side 4-5, 12-13, 14-15, 20-21, 26-27.

Tal i fællesskab om elevernes iagttagelser. Hvis de er i stand til at skrive, så lad dem notere mellem 5-10 steder i bogen, som de synes er de mest skøre, sjove, underlige, spændende motiver.

Lav også en fælles liste i klassen, hvor hver elev bidrager med fem "jeg-undrer-mig-over-at"-sætninger på baggrund af deres oplevelse med bogens billedside. Det vil helt sikkert give anledning til mange gode spørgsmål og indbyrdes gode forklaringer.

Vild Maskine, Banegårdspladsen 2,
4760 Vordingborg, tlf.: 61726976
E-mail: forlag@vildmaskine.dk
Flere undervisningsforløb:
www.vildmaskine.dk/undervisning

Herefter kommer en mere lærerstyret aktivitet (der dog nemt kan/bør tilpasses elevernes observationer).

- Kig på de specielle begyndelsesbogstaver i hvert tekststykke. Hvorfor er de lavet sådan?
- Hver gang vi ser Noa, er han tegnet i profil. Hvorfor mon?
- Lav en karakteristik af Noa, sådan som han og hans travlhed er tegnet igennem bogen.
- Følg den blå farve gennem bogen. Hvorfor er den så fremtrædende?
- Hvordan viser billederne, at det er en kæmpestor opgave at bygge arken? (s. 5)
- Hvorfor er der ikke nogen, der hjælper Noa? Fru Noa, for eksempel? (s. 5)
- Hvorfor er hunden mon tegnet i nærbillede? (s. 8-9)
- Beskriv stemningen ombord på arken (s. 12-13, 14-15, 16-17, 20-21, 26-27).
- Hvordan skifter stemningen i billederne, og hvorfor?
- Hvordan adskiller billederne på s. 18-19 sig fra mange af de andre billeder? Hvorfor er siderne komponeret på netop den måde?
- Skyg hunden. Den har stort set det samme udtryk i hovedet hele bogen igennem. Hvorfor?
- Forklar den gule farve på s. 24-25 og s. 30.

Forholdet mellem Noa og hans hund

- Beskriv forholdet mellem Noa og hans hund. Både i teksten og i billederne (s. 8-9, s. 14-15, s. 18-19, s. 22-23, s. 27, s. 28-29, s. 31, s. 32).
- Hvad synes Noa om sin hund?
- Hvorfor behandler Noa mon hunden, som han gør?
- Er det synd for hunden? Begrund.
- Hvem er helten? Noa, hunden eller Noa og hunden? Begrund.

Syndfloden, Noas ark og *Hvordan hunden fik sin våde snude*
– det samme og samtidig noget helt andet

Måske vil nogle elever blive forargede over, hvordan Noa i billedbogen behandler sin hund. Måske vil nogle få øje på, at Gud slet ikke nævnes, og at årsagen til den altopslugende regn dermed er åben for fortolkning.

Hvor meget og hvor lidt man vil gøre ud af det tværfaglige, beror på en individuel vurdering. Giver det overhovedet mening at trække referencer mellem to så vidt forskellige udgaver af den samme grundfortælling? Hvis ja, så kommer her nogle ideer, som arbejdet/samtalen kan tage afsæt i.

- To forskellige genrer. Hvordan skal vi derfor forstå og fortolke dem? Myten over for fiktionen – det religiøse/troen over for humor og underholdning?
- Hvorfor er det vigtigt, at der i den bibelske fortælling skal være to af hvert dyr?
- Hvad skyldes det voldsomme regnvejr i den bibelske fortælling/i billedbogen?
- I den bibelske fortælling er Noa udvalgt af Gud. Hvor kommer Noa i billedbogen fra?

Vild Maskine, Banegårdspladsen 2,
4760 Vordingborg, tlf.: 61726976
E-mail: forlag@vildmaskine.dk
Flere undervisningsforløb:
www.vildmaskine.dk/undervisning

- Hvorfor bygger Noa arken?
- Hvorfor nævnes Gud slet ikke i billedbogen?
- Hvilken lærestreg ville Gud give menneskene i den bibelske fortælling?
- Hvorfor netop Noa, og hvorfor beslutter Gud sig for at redde ham og give ham en fremtid?
- Hvorfor hører vi om "fyrre dage og fyrre nætter" i begge fortællinger?
- Hvilken symbolsk betydning har regnbuen i den bibelske fortælling og i billedbogen?
- Skal dyrene ombord på den moderne ark lære noget? Er det den samme jord, de går i land på? Begrund.

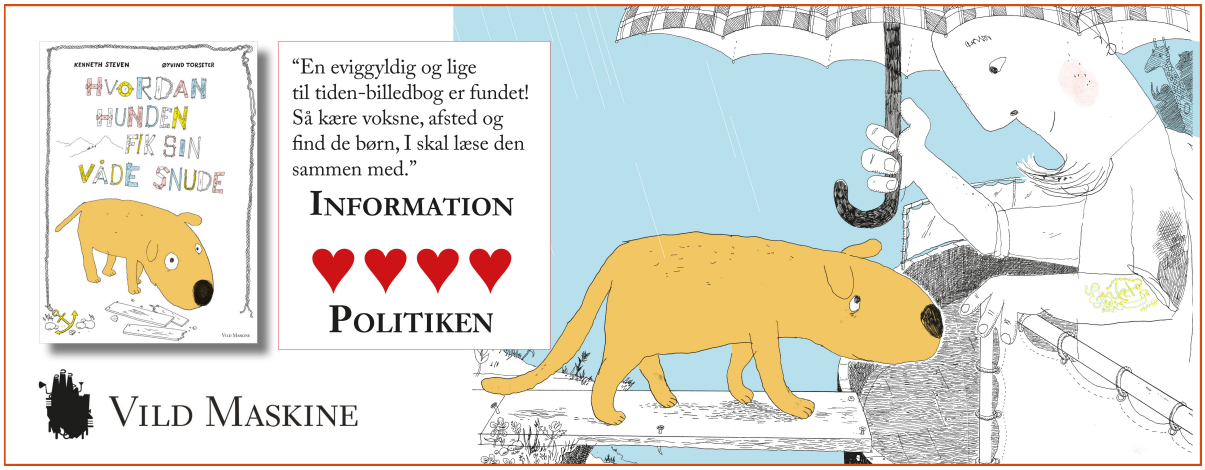

Om Lene Sørensen, udarbejder af undervisningsforløbet:

Lene Sørensen blev læreruddannet 2002 og arbejder til daglig som lærer og læringsvejleder på Stensballeskolen i Horsens. Master i Børnelitteratur 2006. Forlagskonsulent for Høst & Søn 2006-2015, primært på fremmedsproget børne- og ungdomslitteratur. Hun bidrog til bl.a. bogen *Billedromaner i brug*, Dansklærerforeningens Forlag 2007 med artiklen "Billedromanerne i danskfaglig optik". Siden foråret 2017 tilknyttet Vild Maskine som ekstern konsulent og udarbejder af undervisningsmateriale til bl.a. ungdomsbøgerne *Filterløs*, *Ved den yderste spids* og *Fucking monster* samt mellemtrinsbøgerne *Helikopter* (kortroman) og *Lille Pil* (billedbog). Alle materialerne er til fri afbenyttelse og kan findes på: www.vildmaskine.dk/undervisning

Billedbogen Hvordan hunden fik sin våde snude *udkom i 2019, er indbundet og i stort format, har 36 sider og koster 229,95 kr. vejl. ISBN: 9788793404908. Bogen kan købes i alle landets boghandlere, bl.a. her: https://www.saxo.com/dk/hvordan-hunden-fik-sin-vaade-snude_kenneth-steven_indbundet_9788793404908*

Dette undervisningsforløb er tilrettelagt af Mads Heinesen, korrekturlæst af Christel Sunesen og udgivet på forlaget Vild Maskine i 2021.

Vild Maskine, Banegårdspladsen 2,
4760 Vordingborg, tlf.: 61726976
E-mail: forlag@vildmaskine.dk
Flere undervisningsforløb:
www.vildmaskine.dk/undervisning

BØGER FRA FORLAGET VILD MASKINE

INDSKOLING

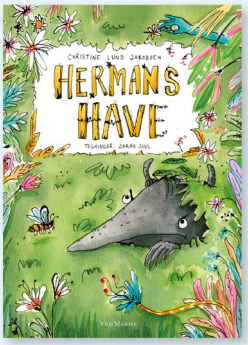

Billedbøger med både humor og dybde, som lægger op til samtale. "Rablende skør og meget vellykket billedbog", skrev DBC om *Havesaksen*. Til *Hvordan hunden fik sin våde snude* findes der undervisningsforløb på www.vildmaskine.dk/undervisning

Hermans Have fik fem stjerner i Nordjyske og er med i Gyldendals nye bog *Grib litteraturen*, hvor der lægges op til samtale og kreativt arbejde. *Uden mor* er en smuk værklæsningsbog om savn og kærlighed og er gennemillustreret i farver.

"*Lille Bange Egern* er sjov. Virkelig sjov. Fuld af særheder, man som forældre smiler af, og fuld af søde, sjove og gale udbrud, børnene storgriner af."

– Arnold Busck

MELLEMTRIN – BØGER MED GRATIS UNDERVISNINGSFORLØB

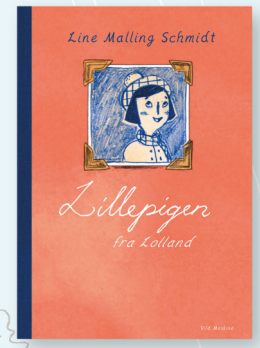

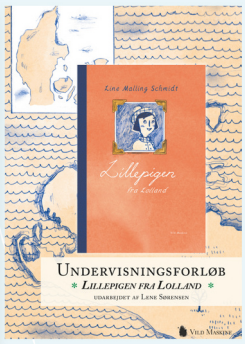

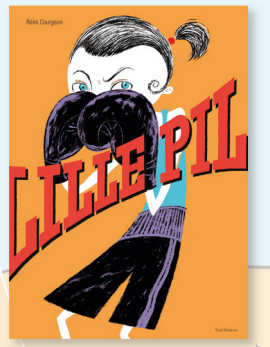

Fire smukke og stærke bøger til mellemtrinnet. *Lillepigen fra Lolland* er en graphic novel, som handler om slægt og historie. *Drømmecykler og fodboldhunde* af Carsten René Nielsen er digte til børn, smukt illustreret af Mette Marcussen. *Lille Pil* er en fransk billedbog om girl power, hvor en lille pige bliver en stjerne til at bokse, og Karen Filskovs *Det sner med fjer* er figurdigte om fugle. Find forløb til alle bøgerne på: www.vildmaskine.dk/undervisning

"Usædvanligt smuk billedbog ... Pædagogisk poesi, hvor den åbenlyse intention om at formidle kendskab til naturens mangfoldighed er kombineret med kreativt og sprudlende sprog "

– Weekendavisen

LETLÆSNING

13 historier-serien

FREJ- bøgerne

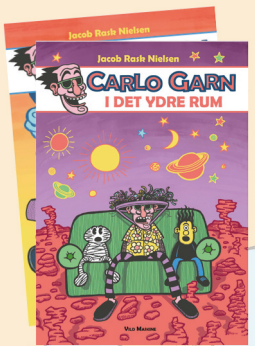

Carlo Garn-bøgerne

Den lille gyserbutik

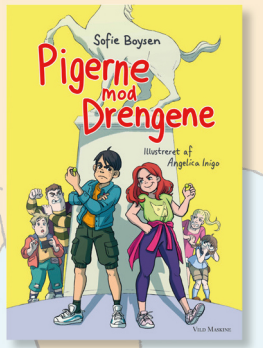

Pigerne mod drengene

UDSKOLING – FLERE BØGER MED GRATIS UNDERVISNINGSFORLØB

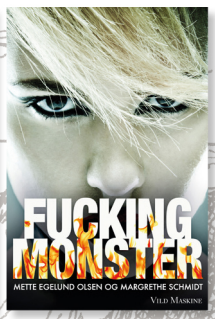

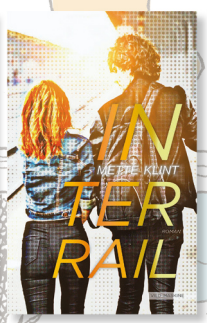

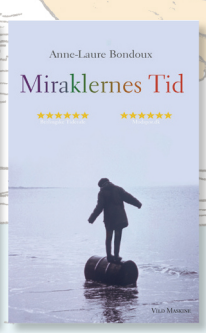

Udskolingsbøger med vigtige emner som mobning, gruppepres og racisme, at rejse ud i verden, overgreb, reality, klima, ensomhed, kærlighed og håb. Der er udarbejdet gratis undervisningsforløb til alle viste udskolingsbøger, undtagen *Kan jeg stole på dig* og *Realityspillet 2052*. Find dem på: www.vildmaskine.dk/undervisning

"... en sjældent smukt skrevet bog ..."

★★★★★★ *Berlingske*